

Hoppet växer på Ystads konstmuseum

Christine Antaya

Experiment för utopier

KONST. Amit Sen, Anders Emilson, Caroline Mårtensson & Patrik Bengtsson, Gunnel Pettersson, Gylleboverket med Jona Elfdahl, Etta Säfve & Shelley Sharr, Kristina Lindström & Åsa Ståhl, Madeleine Tunbjer & Clea van Berkel, Malin Lobell, Peter Ojstersek, Petra Lilja. Ystads konstmuseum, t o m 19/8.

Framför entrén står ett växthus och stora odlingslådor. Samtidskonst kan som bekant vara nästan vad som helst. På Ystads konstmuseum är det i sommar bland annat foto baserat på växtpigment och körvelskaft som sugrör. Konstnären och curatören Gunnel Pettersson har fört samman en grupp designer, konstnärer och forskare, flera med lokal anknytning, för att angripa frågor om utopi. Hur har vi det och hur kan vi ha det?

Den moderna konsten är rik på utopiskt tänkande, ofta kopplat till teknologi och grandiosa visioner. Det säger kanske något om vår tid att de utopiska experimenten här alla är ganska anspråkslösa: att skapa istället för att konsumera, komma närmare naturen, vara uppmärksam. Petterssons eget bidrag består i att odla bovete. Hon visar en film där svärmodern i Japan gör bovetenudlar, en kunskap som förts vidare till Pettersson som ska hålla nudelworkshops på museet under sommaren.

Utställningen är en relationell experimentverkstad, med vissa mer konventionella konstobjekt. Petra Liljas två fanor, en svart gjord av plastobjekt från gatan och ett vitt läderliknande lapptäcke, baserat på gluten, är materialexperiment lika mycket som monument över förödelse och hopp. Dualismen återkommer i Amit Sens Möbius-skulptur, ett stort band som hänger över två QR-koder utlagda på golvet. Den som besöker utställningen med en smartphone får utforska vidare, men poängen tycks vara ytterligheternas ständiga närvaro: strävan efter ljuset och spiralen ner i mörkret.

Den tydligaste gestaltningen av det utopiskas rörelse mellan fantasi och empiri ser jag i Peter Ojsterseks film om jakten på en starkt doftande dahliasort, som senast sågs 1949. Det fullödiga verket lyfter fram botanisk kulturhistoria, men det är också ett poetiskt projekt. Hur letar man efter en försvunnen doft?

Deltagarnas tolkningar av utopi-begreppet påminner om hur den marxistiske filosofen Ernst Bloch såg utopier som processer i häret och nuet. Ett av Blochs mer kända citat handlar om förlusten av hopp som det värsta som kan hända. Den övertygelsen skiner igenom på Ystad konstmuseum i sommar: tron på hopp och handling.